

TRAFIKVERKET

An aerial photograph of a high-speed train crossing a bridge over a road in a snowy landscape. The train is blue and white, moving from left to right. The bridge is supported by several concrete pillars. The road below is covered in snow, and there are trees and buildings in the background.

Leverantörsträff 2024

openBIM & IFC
för väg och järnväg

STEGVIS

Införande av openBIM & IFC

öppna upp | förenkla ökad kvalitet | trygga beslut

Susanne van Raalte | Karin Anderson

Innehåll

- 1 10 år med IFC
- 2 Varför openBIM & IFC?
- 3 Våra förutsättningar
- 4 Vår samverkan
- 5 Vår färdplan

10 år med IFC

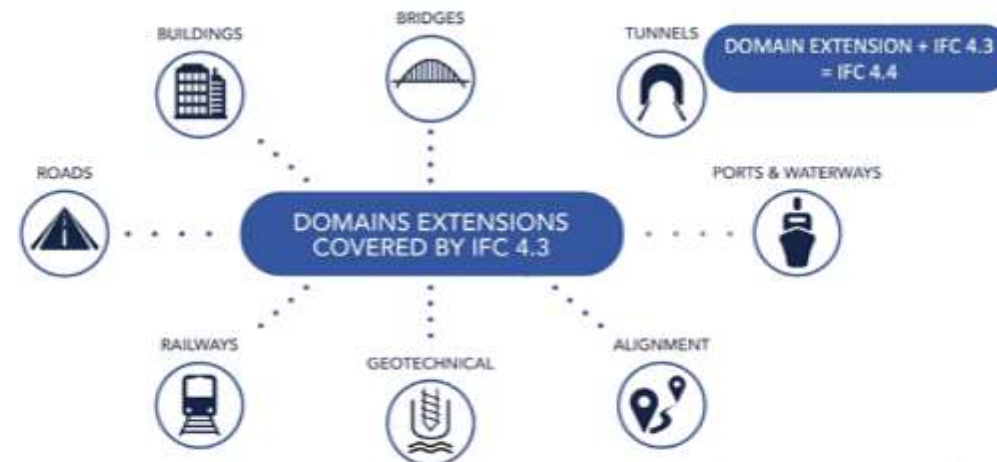
Trafikverket har

- ❖ ett fokus på standardisering
- ❖ deltagit i utvecklingen av IFC 4.3
- ❖ kommunicerat om IFC sen 2022
- ❖ jobbat med förutsättningar
- ❖ intentioner kring ISO 19650

SIFFROR OM 10 års utveckling av IFC för Infra

65	Miljoner SEK
20 000	Timmar i in-kind
300	Ämnesområdesexperter
100	Företag
16	Länders myndigheter inom väg- och järnväg

Domains in the new IFC 4.3 standard

openBIM

behov | krav | skapa | säkra | dela

❖ ett förhållningssätt:

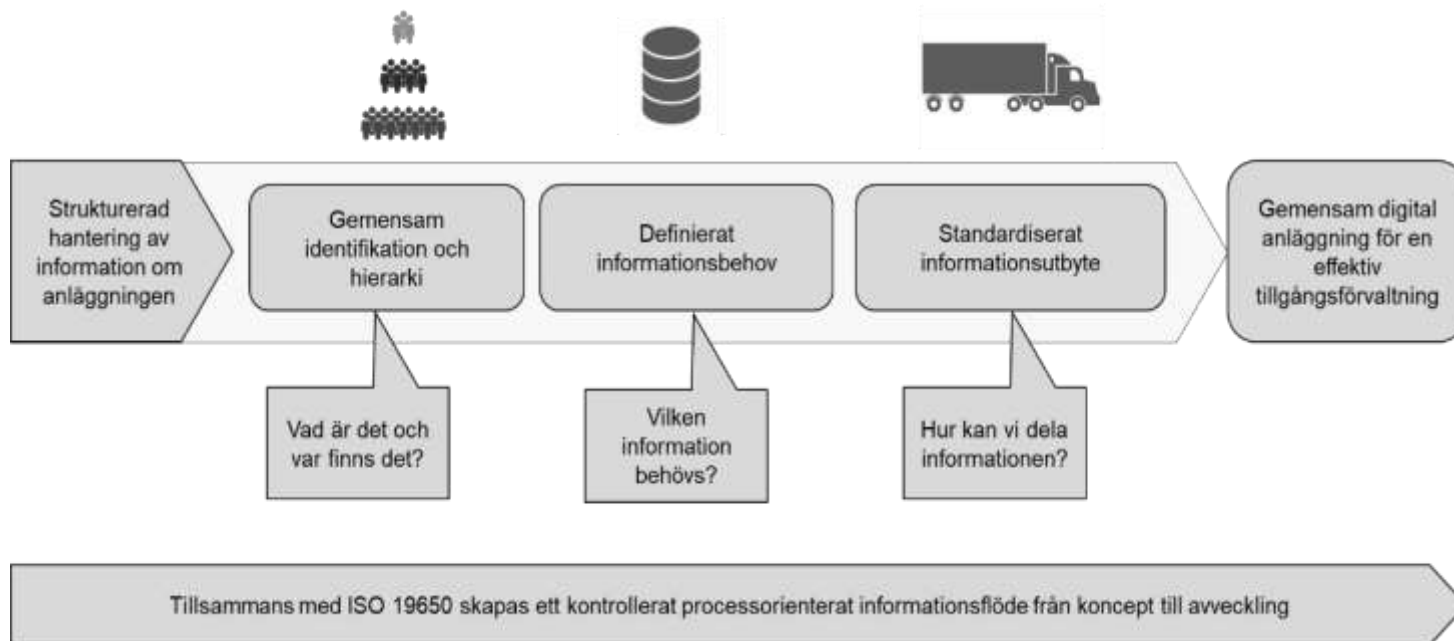
- att tillämpa öppna standarder
- att använda neutrala format
- att vara oberoende

❖ ett arbetsflöde för hela livscykeln

❖ en process för standarder och buildingSMART-lösningar

MOT ETT

Kontrollerat informationsflöde

ISO 9001 Kvalitetsledning

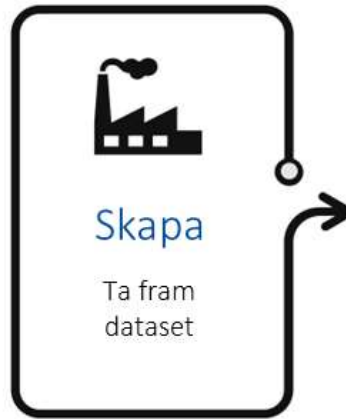

ISO 55000 Tillgångsförvaltning

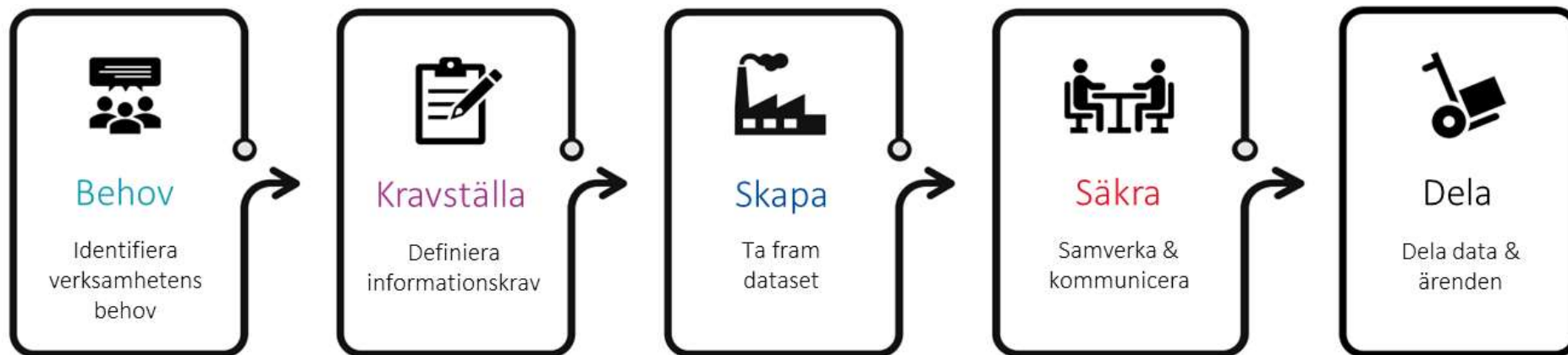
ISO 19650 Strukturering av information om byggd miljö (BIM)

pCert i Sverige?

 Validation

Varför?

* rätt information till rätt aktör vid rätt tillfälle

- ❖ Gynnar vår digitala transformation
- ❖ Stödjer Trafikverkets **vision*** för data- och informationshantering
- ❖ Bidrar till interoperabilitet**
> digital samverkan
- ❖ Förenklar vår vardag
- ❖ Ökar **kvalitet** i leveranser
- ❖ Ökar **tillit** för information

** **förmågan** hos ett system/process att använda information och/eller funktionalitet från ett annat system/process med hjälp av **standarder**

öppna upp | förenkla ► ökad kvalitet | trygga beslut

Förutsättningar

2024-04-02

Publicering av IFC 4.3

[SS-EN ISO 16739:2024-1](#)

2024-02-01

Manifest

Järnvägsmyndigheternas
Manifest för

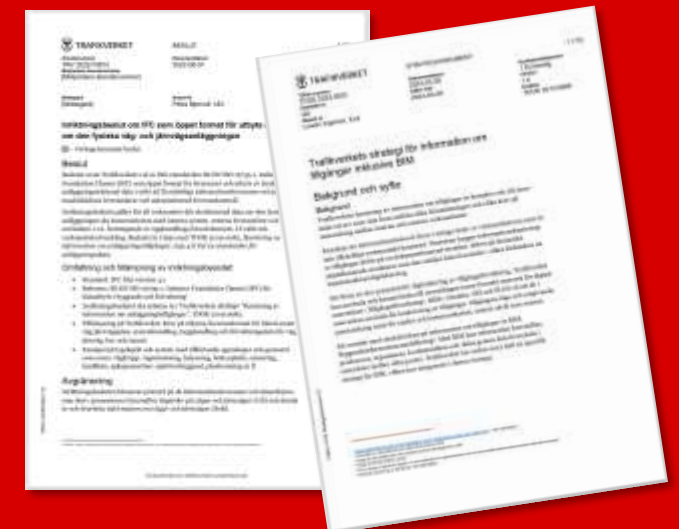
2022-06-01

Inriktningsbeslut om IFC

som öppet format för utbyte av
data om den fysiska väg- och
järnvägsanläggningen.

2024-03-28

Strategi för information om tillgångar inkl. BIM

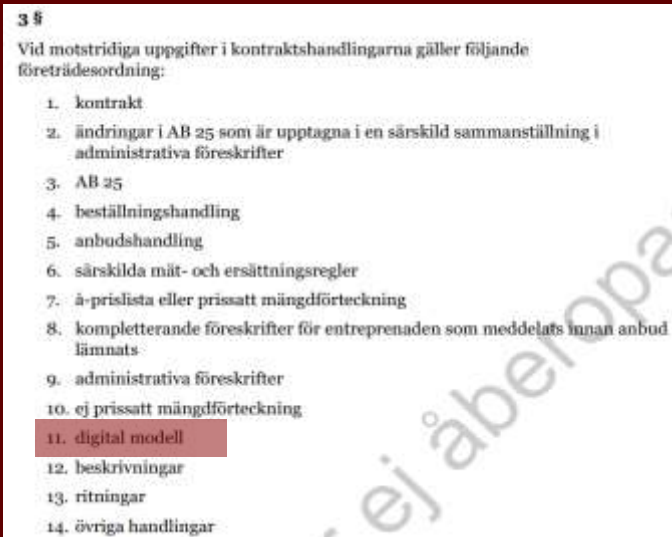
Förutsättningar

2024-10-17

AB 25 (remiss)

Digital modell som egen handling

Digital modell före beskrivning och ritning

2024-11-12

Riksarkivet

Yttrande: IFC för långtidsbevarande av allmän handling

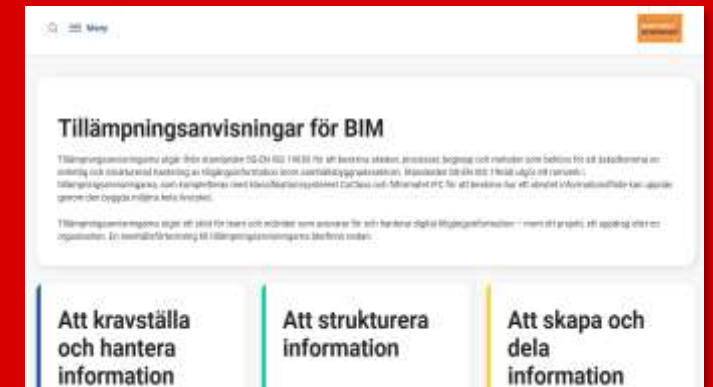

2024-11-18

Anvisningar för BIM

Beskriver skede, process, begrepp och metoder för hantering av tillgångsinformation

Utgår från ISO19650 (BIM)

Samverkan

INTERNATIONELLT | EU

NORDEN

Nordic BIM Hub
(Nordic bSI Chapters)

Nordic Road & Rail
BIM Collaboration

Danish Road Directorate

Väylävirasto
Trafikledsverket

Statens vegvesen
Norwegian Public Roads
Administration

BANEDANMARK

NATIONELLT

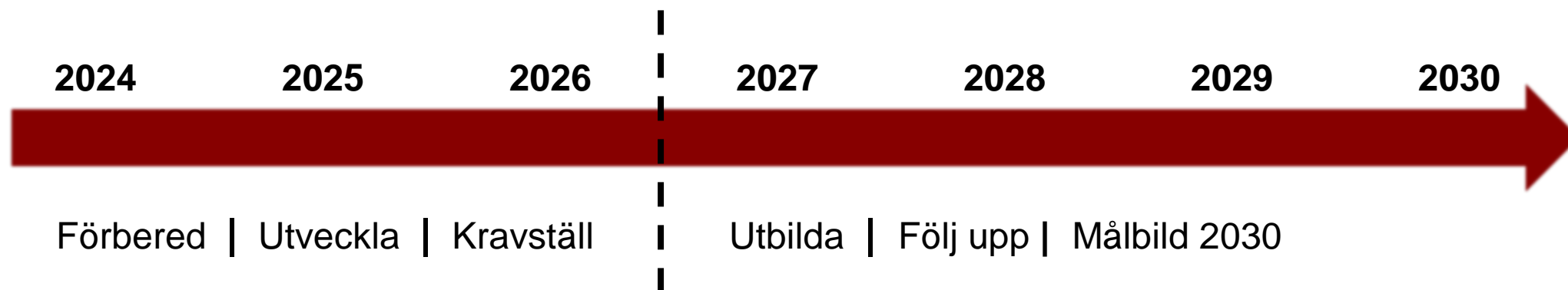
BIM Alliance

Tillämpningsanvisningar BIM

STEGVIST

Införande av openBIM & IFC

Kommunikation & Dialog >>>

Färdplan

	HANDLA	LANDA	SATSA	INSIKT	ANPASSA	MÅLBILD	
Införande openBIM & IFC	2024	2025	2026	2027	2028	2029	2030
Förutsättningar	x						
Förberedelser	x						
Utveckling	x	x	x				
Genomförande	x	x	x	x	x		
Kommunikation	x	x	x	x		x	
Utbildning		x	x	x	x		
Uppföljning	x	x	x	x	x	x	x
Förstärka					x	x	x

Fokus 2025-2026

Beställa information!

KRAV-
DATABAS

Kravställning

- ❖ Struktur för krav på information
- ❖ Informationsleveransspecifikationer (IDS)
- ❖ Kravbilaga till UB samt TDOK

Förutsättning för mottagning

- ❖ IT-stöd för mottagning
- ❖ Ontologier & länkade data
- ❖ Objekttypsbibliotek
- ❖ Process för kvalitetssäkring med IDS

Utreda krav i förhållande till övergripande tillämpningar:

Kvalitetssäkring

Visualisering

Samordning

Hållbarhetsbedömning

Projekteringsunderlag

Kostnadsstyrning

Produktionsunderlag

Tidsplanering

Förvaltningsunderlag

Analys & Simulering

*Källa: Trafikverkets Mognadsmodell POPIT
(process, organisation, produkt, informationsutbyte och tillämpning)*

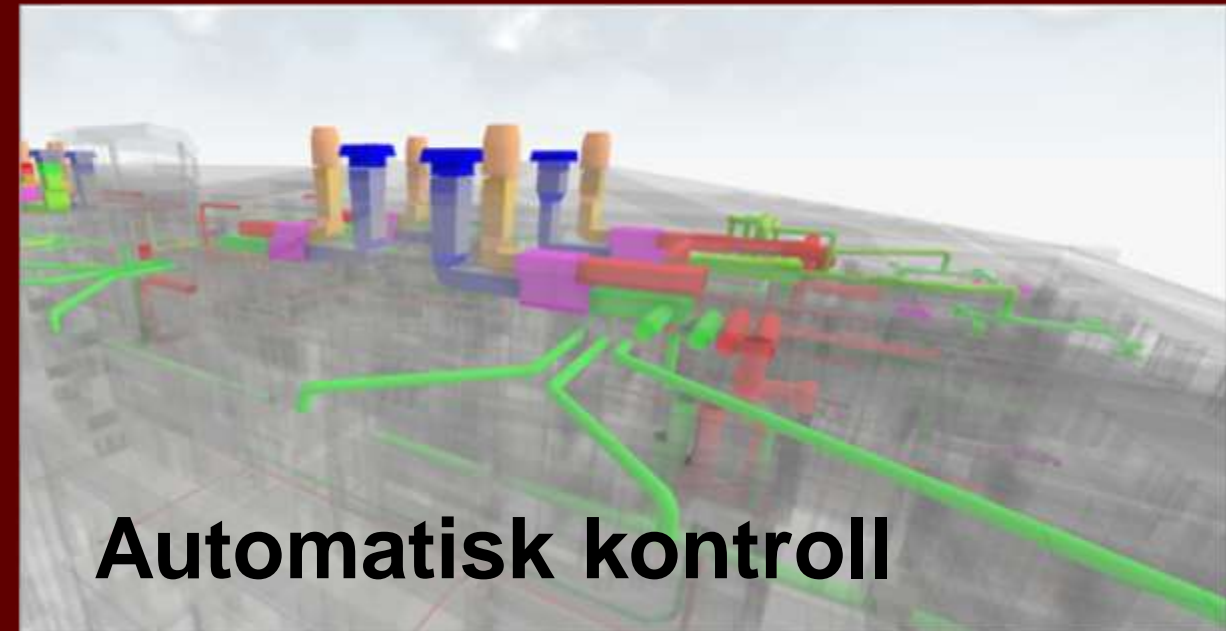
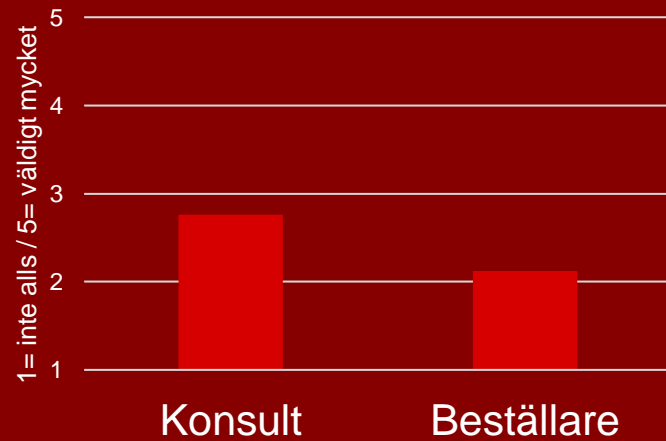
Krav & Kvalitet

Kvalitet definieras av en **produkts** (artikel eller tjänst) **egenskaper** som uppfyller och överensstämmer med *krav, behov och förväntningar*, både obligatoriska och underförstådda, samt dess **förmåga** att tillfredsställa och överträffa *krav, behov och förväntningar* utifrån optimal *värdeskapande* lösning, tid och kostnad.

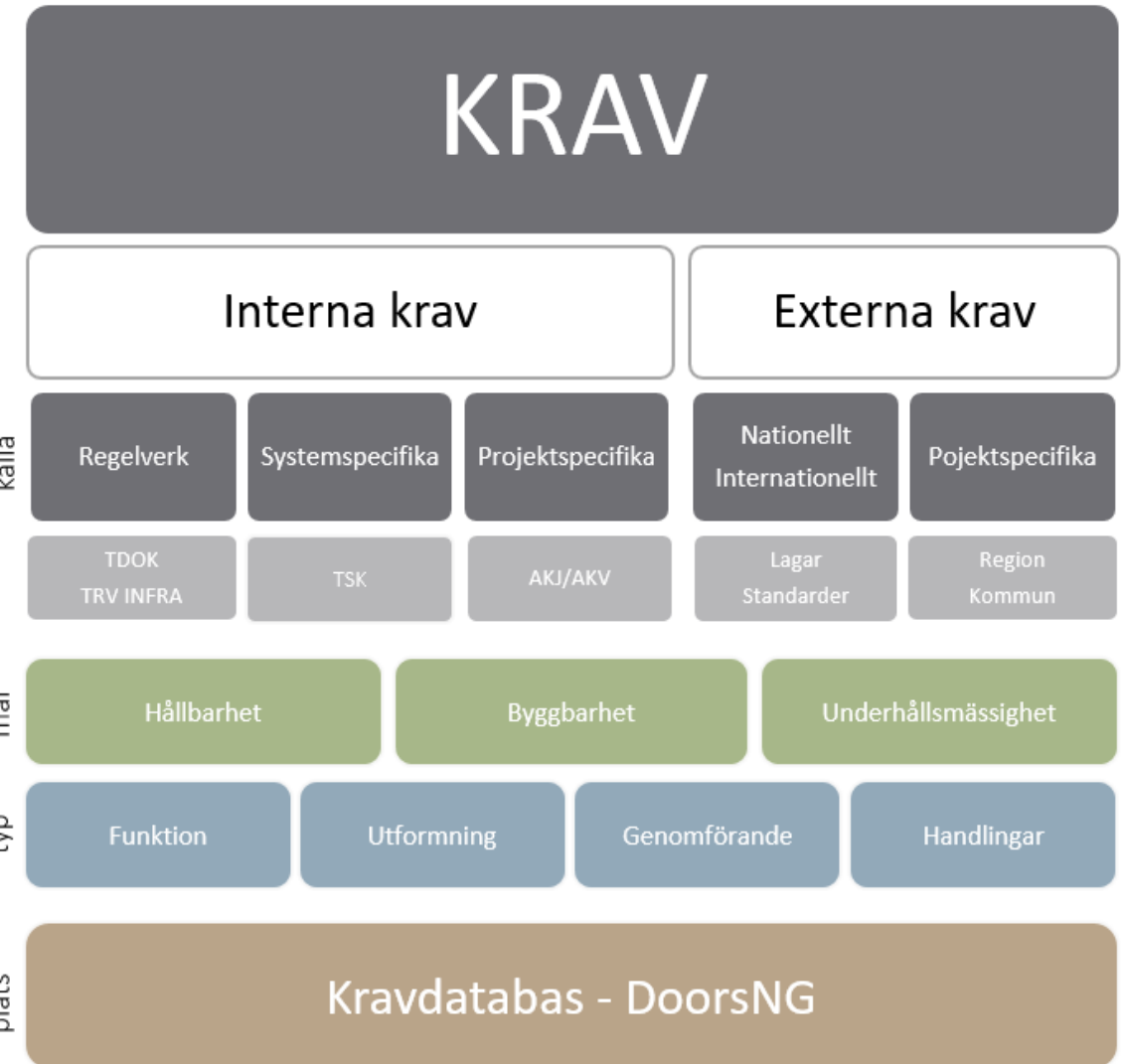
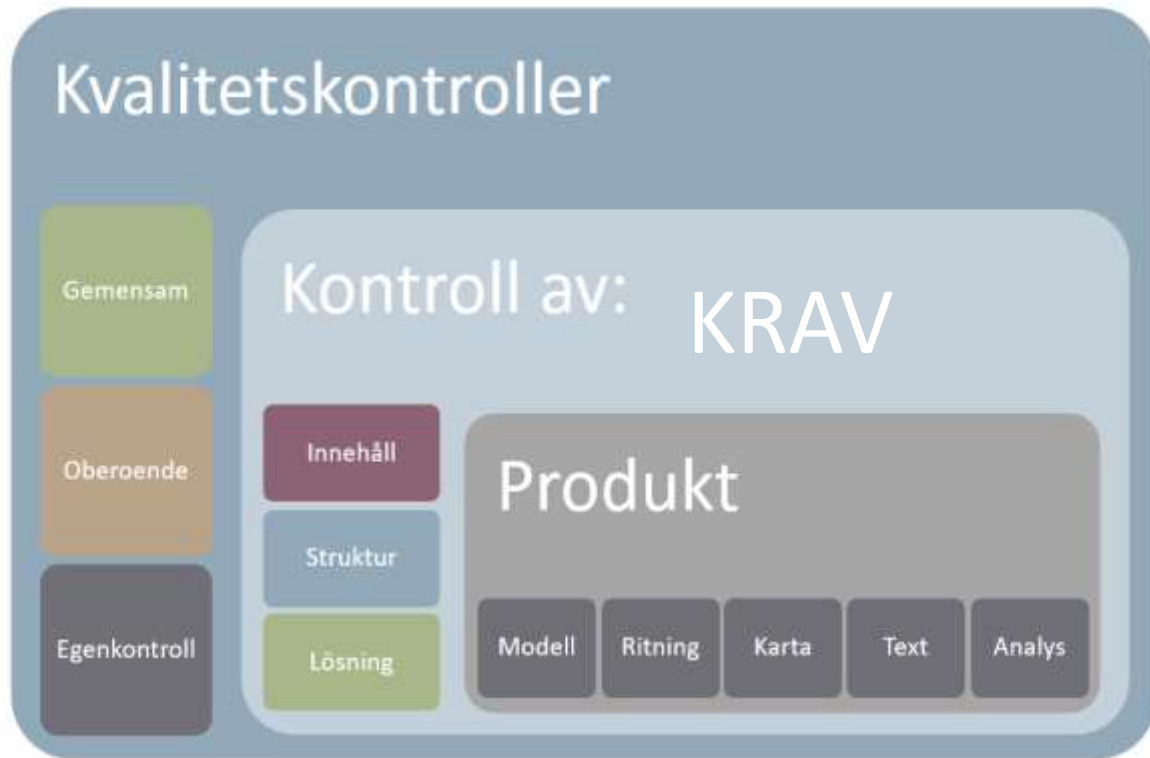
Typ av kontroll

Vi använder automatisering
för kvalitetskontroller

Typ av krav

IFC

IDS

- ❖ Neutralt & Öppet format
- ❖ ISO-standard som är ett:
  - verktyg för informationsmodellering
  - utbytesformat för digitala modeller
- ❖ Används för informationsutbyte mellan olika programvaror

- ❖ Neutralt & Öppet format
- ❖ Används för att:
  - specificera krav på information
  - konfigurera mjukvara
  - kontrollera leverans av information

v1.0
❖ IDS innefattar IFC aspekter

Entitet	IFC-klass och fördefinierad typ
Attribut	Namn och Värde
Klassifikation	System och Värde
Egenskap	Egenskapsuppsättning: namn och värde
Material	Värde
Del av	Entitet och Relation

Value field checking

IFC = Industry Foundation Class

IDS = Information Delivery Specification

Möjliggör automatisering som ger ökad **kvalitet** och ökad **tillit**

Pågående Förutsättningar

2023-2026

Mottagning

Projekt HDMI/DaLMas

- ❖ Struktur för krav på information
- ❖ Ontologier & OTL
- ❖ IT-stöd för mottagning
- ❖ Metodbeskrivning för IDS

Hantering av **D**igitala **M**odeller vid överlämning av **I**nvesteringsprojekt

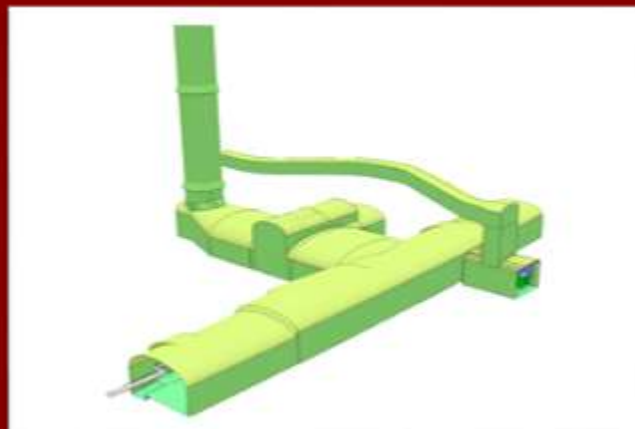
Dataleveranser & **M**as kinläsbara krav för investeringsprojekt

2025-2026

Överlämning - lärdom

Projekt E4 Förbifart Stockholm

Avsiktsförklaring gällande leverans av **tunnlar** och **installationer** i IFC 4.3 formatet till underhåll

2025-2026

Kravställning

TDOK 2012:35 Revideras ytterligare med krav på IFC 4.3

Bilagor

Informationsleveransspecifikationer (IDS)

TRAFIKVERKET		KRAV	12 (30)
TDOK-nummer TDOK 2012:35			Version 9.0
Mätdata, detaljmätning	XML	LandXML version 1.1 eller senare	
Punktmoln, höjddata	LAS/LAZ E57	Version 1.4	
Samordningsmodell utbytesnivå A	Originalformat ¹	Ursprungligt format	
Samordningsmodell utbytesnivå B och C	Se bilavning ²		
Modell, utbytesnivå A	Originalformat ³	Ursprungligt format	
Modell, utbytesnivå B	DWG	Version DWG 2013 (AC1027) Version DWG 2018 (AC1032)	
Modell, utbytesnivå C	DGN	Version V8	
GIS	SHP, MPKX, GPKG	SHP är under utvärdering	
Detaljbild	TIF, ECW		
1. Inskanerad	Inskan		

Nästa steg

- ❖ Mäter **nuläge** inför årlig uppföljning
- ❖ Tar fram **kravställning**
  - Struktur för krav på information
  - Tillämpningsanvisningar BIM
  - v1.0 publiceras **februari 2025**
- ❖ Konsekvensanalys av **AB25**
- ❖ **Förbereder** för mottagning och överlämning av E4FS

Frågor

open**BIM**@trafikverket.se